

Succesvol kringloopboeren

Deel 1
BODEM

Deel 2
VOER

Deel 3
KOE

Deel 4
MEST

Deel 5
SLOT

Resultaten project Nutriëntenproject Veenweiden Rijn West

Kringloopwijzer en jongveeopfok

Het aantal stuks jongvee dat wordt gehouden op een gemiddeld melkveebedrijf in Nederland varieert enorm. Een aantal bedrijven houdt bewust geen jongvee aan of besteedt de volledige opfok uit aan een gespecialiseerd opfokbedrijf. Het gros van de melkveebedrijven houdt jongvee opfok in eigen beheer. Het aantal stuks jongvee per 10 melkkoeien varieert sterk tussen de 4 en 10 op dit type bedrijven.

Het houden van veel jongvee heeft meestal negatieve gevolgen voor de bedrijfsbenutting in de KringloopWijzer. Jongvee is minder efficiënt in het vastleggen van stikstof dan melkvee. Melkvee legt ongeveer 75% van de opgenomen stikstof niet vast, bij jongvee is dat 85 tot 95 %. Het houden van minder jongvee is daarom een effectieve maatregel om stikstofverliezen te beperken.

Mijn advies voor het opfokken van jongvee is om niet meer vee op te fokken dan er nodig is voor de vervanging van melkvee. Uitgaande van een gemiddelde vervanging van 30% zijn er dus 6 stuks jongvee nodig per 10 melkkoeien. Dit is volgens mij financieel en milieutechnisch de beste optie voor veel melkveebedrijven.

Het is een feit dat melkveehouders keuzes moeten gaan maken welk vaarskalf ze gaan opfokken en welke er voor te weinig geld van eigenaar wisselt. Doordat deze keuzes niet of te laat worden gemaakt worden er te veel vaarsen opgefokt. Dit kost geld en is daarnaast niet interessant binnen de KringloopWijzer. Daarnaast leidt meer jongvee tot meer fosfaatproductie op uw bedrijf.

Ik denk dat het voor veel veehouders een stuk eenvoudiger wordt als ze bij inseminatie al een keuze maken of ze met een koe door willen fokken. Een strategie kan zijn om bijvoorbeeld iedere koe met een lactatiewaarde lager dan 95 te insemineren met Belgisch blauw. Zo voorkom je dat er te veel vaarskalveren worden geboren voor de opfok en daarnaast werkt dit positief voor de omzet.

Concreet:

- Fok alleen het jongvee op dat nodig is voor vervanging van eigen koeien
- Durf te selecteren wanneer er te veel vaarskalveren zijn
- Maak een fokkerijplan op het moment van inseminatie

Voor vragen of meer informatie Bart van der Hoog;
b.van.der.hoog@ppp-agro.nl

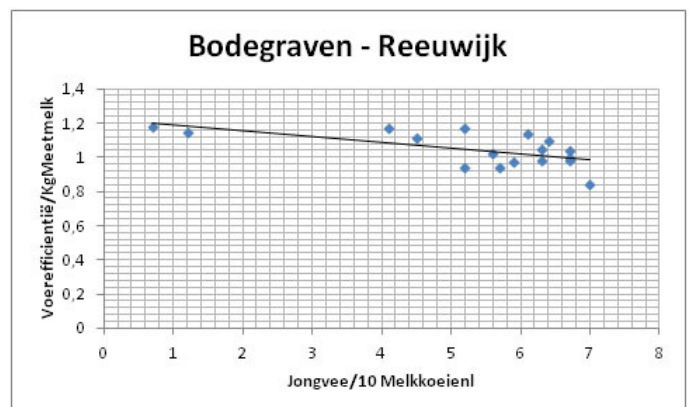
Voerefficiëntie in de kringloopwijzer

De kringloopwijzer produceert een enorme hoeveelheid getallen, een ervan is de voerefficiëntie op bedrijfsniveau. Dit is inclusief jongvee dat geen melk produceert.

Hoe meer jongvee u houdt hoe lager de voer efficiëntie op bedrijfsniveau, zie hiervoor de onderstaande grafiek. Echter er is hier in de statistiek maar sprake van een zwak verband. Hoe komt dit? Er zijn twee redenen; ten eerste is de melkproductie per koe mede bepalend voor de voer efficiëntie, en ten tweede heeft de hoeveelheid broei, en in en uitkuilverliezen invloed. Als u veel broei in kuilen heeft neemt de voerefficiëntie ook af.

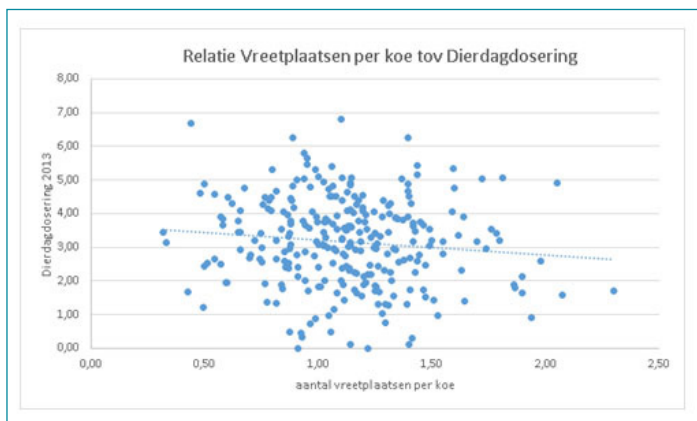
Dus wilt u de voerefficiëntie op bedrijfsniveau verbeteren onderneem dan de volgende stappen:

1. Houd minder jongvee aan (zie artikel hiernaast).
2. Zorg voor goed ruwvoer met weinig broei en een hoge smakelijkheid. Hierdoor produceren de koeien met hetzelfde ruwvoer meer melk en neemt de voerefficiëntie toe.

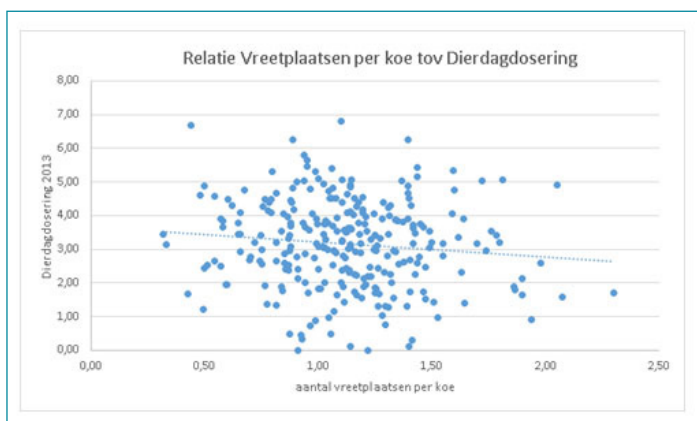

Invloeden van stal, intensiteit en weidegang op koe gezondheid

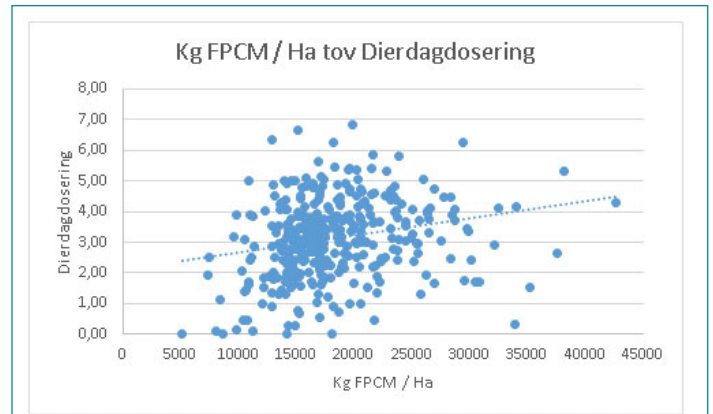
Er zijn veel factoren van invloed op de gezondheid van de koe. De invloed van de bezetting van de ligboxen, het aantal vreetplaatsen per koe, de intensiviteit (per hectare) van een bedrijf en het aantal uren weidegang per jaar van een bedrijf worden in dit artikel aan het licht gehouden. Een meetbare indicator van de algehele gezondheid van een bedrijf is de dierdagdosering. Hieronder volgen vier grafieken met de dierdagdosering van 2013, van 250 Dirksen Management Support boeren, in relatie tot hun bezetting in de stal van ligboxen en vreetplaatsen, de intensiteit van het bedrijf en het jaarlijks aantal uren weidegang.

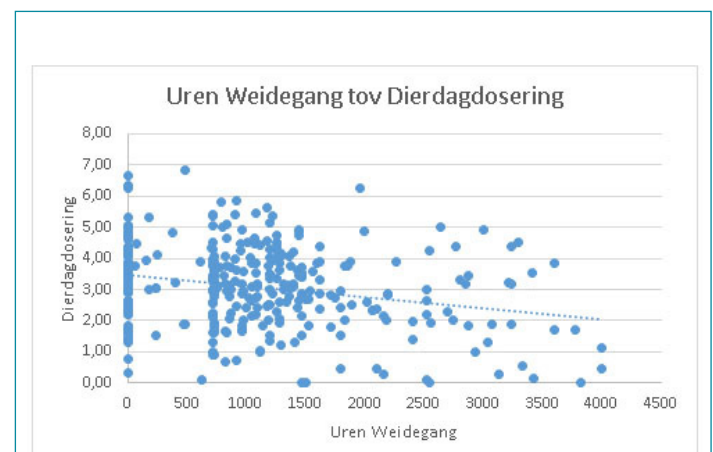
Grafiek 1 relatie bezetting ligboxen ten opzichte van dierdagdosering

Grafiek 2 relatie vreetplaatsen per koe ten opzichte van dierdagdosering

Grafiek 3 kg FPCM per hectare ten opzichte van dierdagdosering

Grafiek 4 uren weidegang ten opzichte van dierdagdosering

Uit bovenstaande grafieken bekijkt zou je de conclusie kunnen trekken dat er een verband is tussen de Dier Dag Dosering en het aantal vreetplaatsen, bezetting, intensiteit en weidegang. Er is echter teveel spreiding om die conclusie zomaar te kunnen trekken.

Met name het verband tussen Dier Dag Dosering en ligboxen en vreetplaatsen is zwak. Het verband tussen dier dag dosering en weidegang en intensiteit van het bedrijf is groter. Maar ook bij die laatste twee gaat het nog steeds om een zwak tot matig verband. De belangrijkste conclusie uit deze grafieken is dat het management op uw bedrijf veel meer invloed heeft dan een boven of onderbezetting van de ligboxen en vreetplaatsen. Weidegang en intensiteit geven een sterker verband maar nog steeds te zwak om duidelijke conclusies te kunnen trekken. De kans dat de Dier Dag Doseringen dalen door weidegang en extensiveren is wel groter dan door meer vreet- en ligplaatsen.

Interview met melkveehouder Gerard Hoogland

Gerard Hoogland woont in Montfoort en runt een melkveebedrijf. In 2012 heeft hij een nieuwe vrijloopstal laten bouwen.

Gerard heeft bewust voor een vrijloopstal gekozen om het dierenwelzijn te verbeteren. Toen er een nieuwe stal moest komen kon Gerard geen goede boxen vinden, er zitten volgens hem teveel nadelen aan ligboxen.

In de vrijloopstal kunnen koeien op een natuurlijke wijze liggen en hebben ze geen kans om klem te komen zitten omdat ze te ver in de ligboxen zijn gekropen. Omdat er geen boxen staan is er vrij koei verkeer en ruimte genoeg om elkaar uit de weg te kunnen zonder dat er een koe tegen de muur of de box wordt gedrukt.

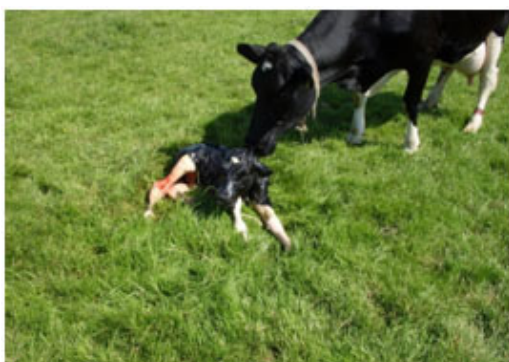
Het doel van een vrijloopstal was een betere diergezondheid, maar is dat ook gelukt?

De klauwgezondheid is op het bedrijf niet veel beter geworden nadat de vrijloopstal in gebruik is genomen. Dit is tegen de verwachting van Gerard in. De oorzaak ligt waarschijnlijk bij de roosters die langs de voergang liggen. Dit zijn emissie arme roosters maar er blijft te veel stront op de roosters liggen waardoor het erg glad is en de dieren te vaak door een laagje mest moeten lopen. Gerard verwacht dat als dit opgelost is de klauwgezondheid sterk gaat verbeteren.

De uiergezondheid is wel flink vooruit gegaan, uierontsteking is namelijk meer dan gehalveerd. Met gezonde uiers is het wel belangrijk dat je alert blijft op uierontsteking. Het risico is namelijk wanneer het niet vaak voorkomt, dat je er te laat achter komt als er wel een keer een koe tussen zit met uierontsteking.

De bedding van de vrijloopstal is ook erg belangrijk. Het moet aantrekkelijk voor de koeien zijn om erin te gaan liggen. Natte plekken moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Hier moet je mee leren werken en dat kost tijd. Omdat er maar weinig muren zijn is het wel lastig om de drinkbakken en krachtvoerboxen goed kwijt te kunnen in de stal.

Al met al is Gerard, op het roosterstuk na, erg tevreden met de stal door de meerwaarde voor het dierenwelzijn.

WORKSHOP KOE

Aan de slag met het verlengen van de levensduur van uw vee.

Wilt u aan de slag met het verlengen van de levensduur van uw vee? Neem dan deel aan de workshop Koe met Willem van Laarhoven van DuurzaamMelkvee.nl. In de workshop gaan we concreet aan de slag om grip te krijgen op de levensduur en gezondheid van uw vee, en de mogelijkheden om die te verlengen.

Naast de financiële voordelen wordt minder jongvee binnen het mestbeleid steeds belangrijker. Jongvee wat u niet op uw bedrijf heeft produceert ook geen fosfaat en stikstof. Voor bedrijven met een overschot betekent dit minder mestafvoer en mestverwerking.

Kortom van harte welkom op deze workshop! De workshop vindt plaats op **vrijdag 28 November van 9:45 tot 13:00 bij de fam. Oosterlaken, Knollemanshoek 9 in Montfoort.**

Geef u zo snel mogelijk op bij Wim Honkoop van PPP Agro Advies door een email te sturen naar: w.honkoop@ppp-agro.nl

Tot ziens!

Voederproef met natuur- hooi aan Jerseys en Holstein pinken Op Zegveld

Door een veranderend natuurbeheer komt er een steeds groter wordende stroom maaisel uit ruig natuurland. Er zijn verschillende toepassingen mogelijk voor deze producten maar een van de alternatieven die onderzocht wordt is het voeren op melkveebedrijven. Dit voer is onder andere geschikt voor biologische bedrijven.

Het ruigteland maaisel is een samenstelling van 54 verschillende grassen en kruiden, waaronder veel riet en pitrus. In de basis lijkt het daarmee een gezond product voor pinken. Maar hoe de voederwaarde is en hoe het toegevoegd kan worden aan een rantsoen is nog niet bekend. Dit wordt op het moment op KTC Zegveld onderzocht.

Onderzocht wordt:

- Wat is de opname en groei van de testgroep bij het voeren van het samengestelde rantsoen?
- Wat is het verschil in opname tussen Jersey en Holstein koeien?
- Wat is het concrete verschil van de verschillende behandelingen van het ruigteland maaisel?
- Welke aanvulling qua voederwaarde is nodig bij het ruigteland maaisel om tot een geschikt rantsoen te komen?

Het leuke aan de proef is dus dat de effecten van het maaisel op zowel Jersey als Holstein pinken apart gemeten zullen worden. We zijn erg nieuwsgierig of daar verschil te vinden is. Op KTC zegveld loopt op het moment een koppel Jersey pinken en een koppel Holstein Pinken. We proberen deze twee rassen in deze en andere proeven met elkaar vergelijken in de omstandigheden die gelden in de veenweide. Mogelijk dat de kleinere en lichtere jersey een koe is die beter past in de veenweide omstandigheden (veel gras en beweiding).

Hoeveel vreten uw koeien in 2020?

Door: Frank Verhoeven

Ik ben onlangs verhuisd en toen vond ik het boekje "Rantsoenberekeningen voor het gemengde bedrijf" van mijn vader. Ik schat uit 1965. Daarin staat geschreven: "Hoe krijg ik mijn koeien goed en voordelig door de winter? Lukraak voeren is een dure methode. Stap 1: schat hoe groot uw voorraden ruwvoer zijn, stap 2: ga na hoeveel koeien u heeft te voeren, stap 3: schat hoe lang de koeien op stal zullen staan." Verderop is te lezen: "Door elke 14 dagen te wegen stelt u vast hoe groot het rantsoen daadwerkelijk is".

Ik was al overtuigd dat in het quotumloze tijdperk de oude 'stal-voerbals' weer uit de kast moest, maar nu weet ik het zeker. Zonder beperkingen van melkquota is het ruwvoer een van de eerst beperkende factoren. Zolang er voer genoeg is, ben ik een roepende in de woestijn, maar stel het stalseizoen duurt eens wat langer? Of vanwege droogte missen we allemaal een snede? Of ... er breekt oorlog uit in de grootste graanschuur van Europa? Dan is er al snel een tekort aan goed voer. En iets wat schaars is, wordt duur.

De koe van vroeger kon misschien overleven op kwalitatief minder goed voer en op stro, maar de koe van nu moet kwalitatief topvoer hebben om 50 liter te blijven geven. Al is het maar omdat anders de diergezondheid onder druk komt te staan. Ik pleit ervoor dat elke boer weer eens een paar simpele rekensommetjes gaat maken: hoeveel kg drogestof (massa), VEM (energie) en RE (eiwit) heeft mijn veestapel nodig? Vervolgens een plan maakt waar dat voer vandaan gaat komen. "Gewoon van de meelboer" vind ik niet echt een goed plan.

In die berekening zitten ook een flink aantal aannames, die moeten regelmatig gecheckt worden. Komt er bijvoorbeeld wel 1 liter melk uit 1 kg drogestof? Of komt er 1 liter melk uit 0,8 kg drogestof? Dat scheelt op jaarbasis bij 1 miljoen liter melk 200.000 kg drogestof! Gelijk aan zo'n 20 ha kuilgras of 14 ha mais. Maar ook andere factoren als: hoeveel jongvee moet er gevoerd worden? En komt er wel 3.500 kg drogestof van een maaisnede of 2.000 kg van een weidesnede? Enzoverder.

Het mooie van de kringloopwijzer is dat een groot deel van die berekeningen daar al in zitten. Dus als je de gemiddelde kringloopwijzercijfers van de afgelopen 3 jaar neemt, dan weet je al hoe jouw bedrijf presteerde. Maak met die cijfers en met de behaalde efficiënties uit het verleden maar eens een voorspelling voor de toekomst. Zo bent u in elk geval goed voorbereid voor 'bevrijdingsdag', maar ook voor een handelsboycot.